ਮਾਮਲੇ ਦੀਆਂ ਵੇਰਵੇ

ਏ. ਸ੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਰੈੱਡੀ

ਬਨਾਮ

ਰਾਕੇਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਅਨਜ

(2023 ਦੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 2339)

ਅਗਸਤ 08, 2023

[ਬੀ. ਆਰ. ਗਵਾਈ ਅਤੇ ਜੇ.ਬੀ. ਪਰਦੀਵਾਲਾ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਮੁੱਖ ਨੋਟਸ

ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਮੁੱਦਾ: ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀਕ੍ਰਿਤ ਬੈਂਕ ਦਾ ਸਹਾਇਕ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ, ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਹਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 197 ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ; ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੂੰ ਪੀ.ਸੀ ਐਕਟ, 1988 ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਵੀ ਕੀ ਉਸ ਨੂੰ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯਾਬ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਅਗਾਊਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ, 1973 – ਧਾਰਾ 197 – ਜਦੋਂ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ:

ਫੈਸਲਾ: ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀਕ੍ਰਿਤ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਇੱਕ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਸੇਵਕ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਧਾਰਾ 197 ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 197 ਕੇਵਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਸੇਵਕ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਹਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ – ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਇੱਕ ਸਹਾਇੱਕ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ, ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਓਵਰਸੀਜ਼ ਬੈਂਕ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਹਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ – ਇਸ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਸੇਵਕ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਧਾਰਾ 197 ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ – ਧਾਰਾ 197(1) ਦਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕੇਵਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਸੇਵਕਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਸੇਵਕ ਨੂੰ ਨਹੀਂ – ਬੈਂਕਿੰਗ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦਾ ਇੱਕ ਅੰਗ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਨੁਚਛੇਦ 12 ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਸਾਥ ਹੀ ਬੈਂਕਿੰਗ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1949 ਦੀ ਧਾਰਾ 46ਏ ਦੇ ਵਰਚੁ ਦੁਆਰਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪੀ.ਸੀ.ਏ, 1988 ਅਧੀਨ "ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਸੇਵਕ" ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ – ਹੋਰ, ਧਾਰਾ 197, ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਇੱਕ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਸੇਵਕ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ ਜੋ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਅਧਿਕਾਰਿਕ ਡਿੱਊਟੀ ਦੇ ਨਿਰਵਾਹ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਨਿਰਵਾਹ ਦਾ ਦਿਖਾਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕੀਤਾ ਹੈ" ਜਦਕਿ ਧਾਰਾ 19, ਪੀ.ਸੀ ਐਕਟ, 1988 ਅਧੀਨ ਉਸ ਦੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਨਿਵਾਰਣ ਐਕਟ, 1988 – ਧਾਰਾ 19 – ਫੌਜਦਾਰੀ ਤਰੀਕਾ ਕਾਨੂੰਨ, 1973 – ਧਾਰਾ 197 – ਵਿਧਾਨਕ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ – ਵਿਚਕਾਰ ਦਾ ਅੰਤਰ:

ਫੈਸਲਾ: ਪੀ.ਸੀ. ਐਕਟ, 1988 ਅਧੀਨ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਅਭਿਯੋਗ ਚਲਾਉਣ ਵਿੱਚ, ਸਰਕਾਰੀ

ਸੇਵਕ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸੈਂਕਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ – ਆਮ ਦੰਡ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਕ ਖਿਲਾਫ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਸੈਂਕਸ਼ਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ (ਜਾਂ ਅਨਿਵਾਰਯਤਾ) ਧਾਰਾ 197, ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੂਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ – ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਰੀਖਿਆ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਿਕ ਫਰਜ਼ ਨਾਲ ਕੱਮਿਸ਼ਨ ਜਾਂ ਚੁੱਕਾਰ ਦੇ ਕੰਮ ਦੇ "ਸੰਬੰਧ" ਦੀ ਹੈ।

ਫੌਜਦਾਰੀ ਤਰੀਕਾ ਕਾਨੂੰਨ, 1973 – ਧਾਰਾ 216 – ਸੈਂਕਸ਼ਨ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮਹੱਤਤਾ – ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਨਿਵਾਰਣ ਐਕਟ, 1988 – ਧਾਰਾ 19 – ਸੈਂਕਸ਼ਨ ਹੇਠ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਖਿਲਾਫ ਅਭਿਯੋਗ ਬੇਤੁਕਾ ਜਾਂ ਤੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਅਸਰ:

ਫੈਸਲਾ: ਧਾਰਾ 197, ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ, ਸ਼ਬਦ 'ਸੈਂਕਸ਼ਨ' ਨੂੰ ਕ੍ਰਿਆ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੋਵੇਗਾ ਸਹਿਮਤੀ, ਸਹਿਮਤ ਜਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ। [ਪੈਰਾ 43]

ਹਵਾਲੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਹਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਕੇ. ਚ. ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਨਾਮ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਜੇ. ਵਨਲਥਾ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (1987) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 52; [1987] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 216; ਐਸ.ਕੇ. ਮਿਗਲਾਨੀ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (ਐਨ.ਸੀ.ਟੀ. ਦਿੱਲੀ) (2019) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 111; [2019] 6 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1158; ਕਾਲੀ ਚਰਨ ਮਹਾਪਾਤਰਾ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਓੜੀਸਾ, (1998) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 411; [1998] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 961; ਲਾਲੂ ਪ੍ਰਸਾਦ ਉਰਫ ਲਾਲੂ ਪ੍ਰਸਾਦ ਯਾਦਵ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਬਿਹਾਰ (2007) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 49 – ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (2007) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1; [2006] 10 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 197; ਏ. ਸ੍ਰੀਨਿਵਾਸੁਲੁ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2417 ਦਾ 2010 ਫੈਸਲਾ 15.06.2023 ਸਟੇਸ਼ਨ ਹਾਊਸ ਅਫਸਰ; ਸੀਬੀ/ਆਈਸੀ/ਏਬੀਸੀ/ਬੈਂਗਲੋਰ ਬਨਾਮ ਬੀ.ਏ. ਸ੍ਰੀਨਿਵਾਸਨ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ (2020) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 153; [2019] 14 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 513 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਯੂ.ਐਸ. ਬਨਾਮ ਟਿਲੀਅੰਗਸਟ, ਡੀ.ਜੀ., 552 ਐਫ.2ਡੀ 279; ਗੋਕੁਲਚੰਦ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਦਾਸ ਮੋਰਾਰਕਾ ਬਨਾਮ ਕਿੰਗ ਏਆਈਆਰ 1948 ਪੀ.ਸੀ. 82; ਗੋਕੁਲਚੰਦ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਦਾਸ ਮੋਰਾਰਕਾ ਬਨਾਮ ਕਿੰਗ ਏਆਈਆਰ 1948 ਪੀ.ਸੀ. 82 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਹੋਰ ਕੇਸ ਵੇਰਵੇ ਸਮੇਤ ਇੰਪਗਨਡ ਆਰਡਰ ਅਤੇ ਹਾਜ਼ਰੀਆਂ

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲੇਟ ਜੁਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨ: ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2339 ਦਾ 2023।

20.06.2022 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਫਾਰ ਦ ਸਟੇਟ ਆਫ ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਐਟ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਸੀ.ਆਰ.ਐਲ.ਪੀ ਨੰਬਰ 6782 ਦੇ 2019 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਹਾਜ਼ਰੀਆਂ:

ਡੀ. ਰਾਮਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰੈੱਡੀ, ਮਿਸ. ਡੀ. ਤੇਜਸਵੀ ਰੈੱਡੀ, ਰ੍ਰਿਤਿਕ ਮਾਨਚੰਦਾ, ਮਿਸਿਜ਼. ਡੀ. ਭਾਰਤੀ ਰੈੱਡੀ, ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਮਿਸ. ਐਸ਼ਵਰਿਆ ਭਾਟੀ, ਏ.ਐਸ.ਜੀ., ਮਿਸ. ਚਿਤਰਾਂਗਦਾ ਰਾਸਤਰਵਾਰਾ, ਮਾਧਵ ਸਿੰਘਲ, ਮਿਸ. ਮੇਘਾ ਕਰਨਾਵਲ, ਸਬਰੀਸ਼ ਸੁਬਰਮਣਯਮ, ਅਨਿਲ ਹੂਡਾ, ਅਰਵਿੰਦ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਅਜੈ ਸ਼ਰਮਾ, ਸ਼ਫਿਕ ਅਹਮਦ, ਮਿਸ.

ਅੰਜੂ, ਵਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਸਿੱਧਾਰਥ ਸੰਗਲ, ਮਿਸ. ਨੀਲਾਂਜਨੀ ਟੈਂਡਨ, ਚਿਰਾਗ ਸ਼ਰਮਾ, ਲਲਿਤ ਅੱਲਾਵਾਧੀ, ਮਿਸ. ਰਿਚਾ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਲਈ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ / ਆਦੇਸ਼

ਫੈਸਲਾ

ਜੇ. ਬੀ. ਪਾਰਦੀਵਾਲਾ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ:

1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਇਹ ਅਪੀਲ ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਰਾਜ ਲਈ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਕਲੌਤੇ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ 20.06.2022 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਉੱਠਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 6782 ਆਫ 2019 ਨੂੰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਖਿਲਾਫ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860 (ਛੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, 'ਆਈਪੀਸੀ') ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 120-ਬੀ ਆਰ/ਡਬਲਿਊ 420, 468 ਅਤੇ 471 ਅਧੀਨ ਦੰਡਨੀਯ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਸਥਾਪਿਤ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਤੱਥਾਕਥਿਤ ਮੈਟਰਿਕਸ

3. ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ (ਮੂਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 2) ਨੇ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਓਵਰਸੀਜ਼ ਬੈਂਕ (ਬੈਂਕ), ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਹਾਇਕ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦੇਣ ਲਈ ਹੋਰ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚੀ ਸੀ ਅਤੇ ਐਮ/ਐਸ ਸਵੇਨ ਜੀਨੇਟੇਕ ਲਿਮਿਟੇਡ, ਸਿਕੰਦਰਾਬਾਦ (ਮੂਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1) ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ 22.50 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਲੋਨ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਨ ਲਈ।

4. ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸੀ ਗਈ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਨਵੀਂ ਉਪਕਰਣਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਅਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਘਰੇਲੂ ਬਾਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਕੱਚੇ ਮਾਲ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ 5 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲੋਨ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਸੀਮਾ ਅਤੇ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਪੂੰਜੀ ਵਜੋਂ ਵਰਤਣ ਲਈ 20 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਨਕਦ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਸੀਮਾ ਲਈ ਬੈਂਕ ਨਾਲ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਅਭਿਯੋਗ ਦਾ ਕੇਸ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਉਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਨਹੀਂ ਜਿਸ ਲਈ ਇਹ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਫੰਡਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਲਾਭਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਕਰਜ਼ੇ ਸਾਫ ਕਰਨ ਲਈ ਮੋੜ ਦਿੱਤਾ।

5. ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਖਿਲਾਫ ਕੇਸ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਲੋਨ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਸਿਦਾਂਤ/ਵਿਤਰਣ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਮੁੱਖ ਭੂਮਿਕਾ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਲੋਨ ਦੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਖਰੀਦੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੀ ਨਾ-ਕਿਸਤੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇੱਕ ਸ਼੍ਰੀ ਕੁੱਪਾ ਸ੍ਰੀਨਿਵਾਸ (ਮੂਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 3 ਖੇਤਰੀ ਮੈਨੇਜਰ) ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ 'ਤੇ 10 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਨਕਦ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਸੀਮਾ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ, ਜਦਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਮੂਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1-4 ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਨਕਦ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਸੀਮਾ ਦੇ 20 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚੋਂ 10 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਜਲਦੀ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾਈ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ।

6. ਉਪਰੋਕਤ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂਚ ਬਿਊਰੋ (ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ.) ਨੇ ਮਿਤੀ 30.10.2013 ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਦਾ ਅਪਰਾਧ ਨੰਬਰ ਆਰ.ਸੀ 6(ਈ)/2013 ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 120-ਬੀ ਰ/ਵ 420, 468 ਅਤੇ 471 ਅਧੀਨ ਦੰਡਨੀਯ ਅਪਰਾਧਾਂ ਅਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਨਿਵਾਰਣ ਐਕਟ, 1988 (ਛੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, 'ਪੀ.ਸੀ ਐਕਟ, 1988') ਦੀ ਧਾਰਾ 13(2) ਰ/ਵ ਧਾਰਾ 13(1)(ਡੀ) ਲਈ ਦਰਜ ਕੀਤੀ।

7. ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਵੱਲੋਂ ਜਾਂਚ ਦੇ ਸਮਾਪਨ ਉਪਰੰਤ, ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸਪੈਸ਼ਲ ਜੱਜ (ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਕੇਸਾਂ) ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ 30.12.2014 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਮੇਤ ਕੁੱਲ ਛੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ।

8.ਐਸਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਿਤੀ 13.02.2015 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ, ਮੁੱਖ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ (ਐਮ.ਸੀ.ਜੀ.)-ਐਸ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੇ ਪੀ.ਸੀ ਐਕਟ, 1988 ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪੀ.ਸੀ ਐਕਟ, 1988 ਅਧੀਨ ਦੰਡਨੀਯ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਅਭਿਯੋਜਨ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

9. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚ ਉਲਲੇਖਿਤ ਉਹੀ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 13.02.2015 ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਮਿਤੀ 11.04.2015 ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪੀ.ਸੀ ਐਕਟ, 1988 ਅਧੀਨ ਦੰਡਨੀਯ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਅਭਿਯੋਜਨ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਅਜਿਹੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਪੀ.ਸੀ ਐਕਟ, 1988 ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਉਪਰੋਕਤ ਉਲਲੇਖਿਤ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਆਇਆ, ਤਾਂ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਉਲਲੇਖਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ 13 ਹੋਰ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਸੰਜੀਦਗੀ ਲਈ। ਐਸਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਅਤੇ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 33297 ਦੇ 2016 ਦੀ ਫਾਇਲਿੰਗ ਕਰਕੇ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ।

10. ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜੱਜ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ, ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇੱਕ ਵਾਰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ, ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਸਮੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਤਾਜ਼ਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੰਤਤਃ ਮਿਤੀ 30.10.2018 ਨੂੰ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

11. ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੂੰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਦੁੱਖੀ ਹੋ ਕੇ ਰਿੱਟ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 119 ਦੀ 2019 ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਅਤੇ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ।

12. ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਇੰਟਰਾ-ਕੋਰਟ ਅਪੀਲ 15.07.2019 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖਿਆ ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

13. ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਲੈ ਜਾਣਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ।

14. 30.10.2018 ਅਤੇ 15.07.2019 ਦੀਆਂ ਤਾਰੀਖਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 239 ਅਧੀਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਡਿਸਚਾਰਜ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ।

15. ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣੇ 30.08.2019 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਪੀ.ਸੀ. ਐਕਟ, 1988 ਅਧੀਨ ਅਭਿਯੋਗ ਤੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੁਕਤੀ ਦਿੱਤੀ, ਸੰਕਲਪ ਦੀ ਲੋੜ ਕਾਰਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੁਕਤੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ (2007) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1 ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

16. ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

"ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਲੈਂਦਿਆਂ ਅਤੇ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਮਾਣਯੋਗ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਆਂਕਾਲਯ ਵਿੱਚ ਡਬਲਿਊ.ਪੀ.ਨੰ. 33279/16 ਦੀ ਤਾਰੀਖ 30.10.2018 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਪੀ.ਸੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13(2) ਆਰ/ਡਬਲਿਊ 13(1)(ਡੀ) ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਜਾਰੀ ਸੰਕਲਪ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਏ2 ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਅਪਰਾਧ ਅਧੀਨ 13(2) ਆਰ/ਡਬਲਿਊ 13(1)(ਡੀ) ਦੇ ਰੋਕਥਾਮ ਦੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਐਕਟ, 1988 ਲਈ ਮੁਕਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਯੋਗ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਧੀਨ ਏ2 ਖਿਲਾਫ ਲਗਾਏ ਗਏ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਉਹੀ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਉੱਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮਾਣਯੋਗ ਸਰਵੋਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਕਿਹੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 197 ਅਧੀਨ ਸੰਕਲਪ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਪੀ.ਸੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13(2) ਆਰ/ਡਬਲਿਊ 13(1)(ਡੀ) ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਮੁਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਮਾਣਯੋਗ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਆਂਕਾਲਯ ਵਿੱਚ ਡਬਲਿਊ.ਪੀ. ਨੰ. 33977/16 ਦੀ ਤਾਰੀਖ 30.10.2018 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ, 420, 468 ਅਤੇ 471 ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਯੋਗ ਹੈ।

17. ਇਸ ਨਾਲ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 6782 ਦੀ 2019 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਅਭਿਯੋਗ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਨੂੰ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਵੀ ਮੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 197 ਅਧੀਨ ਸੰਕਲਪਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

18. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 6782 ਦੀ 2019 ਦੀ ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਹੁਕਮ ਨੂੰ 20.06.2022 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

19. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਿਰਣਾਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:

"23. ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ 30.08.2019 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਿੱਚਸੀ.ਸੀ.ਨੰਬਰ 17 ਦੀ 2015 ਵਿੱਚ, ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਲਲੇਖ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਛੁੱਟਕਾਰ ਅਰਜੀਕ੍ਰ.ਆਈ.ਐਮ.ਪੀ.ਨੰਬਰ 519/2015 ਲੰਬਿਤ ਹੈ। ਬਹਿਸ ਦੌਰਾਨ,ਇਹ ਤੱਥ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਇੱਥੇ ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਉਪਚਾਰਾਂ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਾਂਚਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਕ੍ਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 161 ਅਧੀਨ 65 ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਹਨਅਤੇ 545 ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇੰਸੇ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਹੀ, ਉਸ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰਦੋਸ਼ੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਚਾਰਜ ਸ਼ੀਟ ਰੱਖੀ ਹੈ। ਚਾਰਜ ਸ਼ੀਟ ਦੀਆਂ ਸਮਗਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇੱਥੇ ਖਿਲਾਫਲਗਾਏ ਗਏ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਸੰਰਚਨਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇੱਥੇ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਬਚਾਅਕ੍ਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜੀ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ।ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇੱਥੇ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਬੇਗੁਨਾਹੀ ਸਾਬਤ ਕਰਨੀਪਵੇਗੀ।"

24. ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਰਾਜ ਵਿਰੁੱਧ ਕਮਲ ਸ਼ਿਵਾਜੀ ਪੋਕਰਨੇਕਰ (ਏ.ਆਈ.ਆਰ 2019 ਐਸ.ਸੀ 547) ਵਿੱਚ ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਸਰਬੋਚਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਕੇਵਲ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਹੋਇੱਆ ਸੀ, ਜਾਂ ਇਹ ਬੇਤੁਕੀ, ਤੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਜਾਂ ਦਬਾਉਣ ਵਾਲੀ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਲਈ ਗਈ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸੰਰਚਨਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੇ, ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਇੱਥੇ ਕੇਸ ਦਾ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਪਤਾ ਲੱਗ ਸਕੇ, ਕਿ ਕੇਸ ਦਾ ਅੰਤ ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਂ ਬਰੀ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਚਾਨਣ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਨ ਤੇ, ਜੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀਆਂ ਸਮਗਰੀਆਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਈਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਔਚਿਤਯ

ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬਚਾਅ ਜੋ ਉਪਲਬਧ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਾਂ ਤੱਥ/ਪਹਿਲੂ ਜੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋ ਕੇ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਕੇਵਲ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਕਿਸੇ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਅਪਰਾਧ ਦੀਆਂ ਸਮਗਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹੰਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨਾ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜਵਾਬੀਆਂ ਖਿਲਾੱਫ ਲਗਾਏ ਗਏ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਸਮਗਰੀ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਈ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ ਕਿ ਕੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਉਸ ਮੁੱਢਲੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਸਹੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ, ਦਾਖਲ ਕਰਕੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤਾਂ ਲਈ ਇਹ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ। ਅਪਰਾੱਧੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਹੈ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ, ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।

x x x

26. ਮਾਨਯੋਗ ਸਰਵੋਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਵਰਤਮਾਨ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗੰਭੀਰ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੋਸ਼ ਹਨ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਦਰਖਾਸਤਗਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਛੁਕਾਅ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਭਾਵ, ਸੀ.ਸੀ.ਨੰਬਰ 17 ਦੇ 2015 ਵਿਚ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਸੀਬੀਆਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਦੀ ਫਾਈਲ 'ਤੇ ਲੰਬਿਤ ਹੈ।

27. ਨਤੀਜਤਨ, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਸ਼ਾ ਕੈਲੰਡਰ ਕੇਸ 2015 ਦੇ ਸਾਲ ਦਾ ਹੈ, ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਸੀਬੀਆਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਨੂੰ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਤਿੰਨ (3) ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਅਵਧੀ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਉਕਤ ਕੇਸ (ਸੀ.ਸੀ.ਨੰਬਰ 17 ਦੇ 2015) ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।"

20. ਉਪਰੋਕਤ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨਾਲ ਹਾਜ਼ਰ ਹੈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ

21. ਸ੍ਰੀ ਡੀ. ਰਾਮਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰੈੱਡੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਜੋਰਦਾਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 197 ਅਧੀਨ ਸੰਕਲਪ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਖਿਲਾਫ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 120-ਬੀ, 420, 468 ਅਤੇ 471 ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਭਿਯੋਜਨ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੀਸੀ ਐਕਟ, 1988 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਖਿਲਾਫ ਅਭਿਯੋਜਨ ਲਈ ਸੰਕਲਪ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹੁਣ ਆਈਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ਾਂ ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਵੈਧ ਸੰਕਲਪ ਦੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਅਭਿਯੋਜਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

22. ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਹੋਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਵੀ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਉਹੀ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੀ ਜਿਸ ਤੇ ਹੁਣ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਦੇ ਖਾਸ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਅਤੇ ਅਭਿਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਵੀ ਵਿਖਾਲਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ 09.06.2014 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

23. ਸ੍ਰੀ ਰੈੱਡੀ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਫੈਸਲਿਆਂ (ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, ਏ. ਸ੍ਰੀਨਿਵਾਸੁਲੁ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2417 ਦੀ 2010 ਤੇ 15.06.2023 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਹਾਊਸ ਅਫਸਰ,ਸੀਬੀਆਈ/ਏਸੀਬੀ/ਬੈਂਗਲੋਰ ਬਨਾਮ ਬੀ.ਏ. ਸ੍ਰੀਨਿਵਾਸਨਾਂਦ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, (2020) 2 ਐਸਸੀਸੀ 153 ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ।

24. ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਕਿ ਆਈਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਭਿਯੋਜਨ ਦਾ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਘੋਰ ਦੁਰੁਪਯੋਗ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਨਿਆਂਇਕ ਭੁੱਲ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੇਗਾ। ਉਸ ਨੇ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਭਿਯੋਜਨ ਤੋਂ ਛੁੱਟਕਾਰਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

ਸੀਬੀਆਈ (ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2) ਵੱਲੋਂ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ

25. ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਐਸ਼ਵਰਿਆ ਭਾਟੀ, ਸੀਬੀਆਈ ਦੇ ਵਕੀਲ ਵਜੋਂ ਉਪਸਥਿਤ ਅਤਿਰਿਕਤ ਸਾਲਿਸਿਟਰ ਜਨਰਲ (ਏਐਸਜੀ) ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੰਕਲਪ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਪੀਸੀ ਐਕਟ, 1988 ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਖਿਲਾਫ ਦੋਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਭਿਯੋਜਨ ਲਈ ਸੰਕਲਪ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ,

ਪੀ.ਸੀ. ਐਕਟ, 1988 ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯਾਬ ਅਪਰਾਧਾਂ ਤੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਛੁੱਟਕਾਰਾ ਦਿਲਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

26. ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਏ.ਐਸ.ਜੀ. ਨੇ ਹੋਰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 197 ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਅਤੇ ਪੀ.ਸੀ. ਐਕਟ, 1988 ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਵੱਖਰੇ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਜ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ; ਪੀ.ਸੀ. ਐਕਟ, 1988 ਅਧੀਨ, ਇਹ ਧਾਰਾ 19 ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

27. ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਟ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 197 ਅਧੀਨ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸਾਰੀ ਅਰਦਾਸ ਪੀ.ਸੀ. ਐਕਟ, 1988 ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਅਧੀਨ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਸੀ, ਜੋ ਇੱਕ ਵਾਰ ਮਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਰ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਪੀ.ਸੀ. ਐਕਟ, 1988 ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਅਧੀਨ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਸੁਲਝਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਮਿਸ ਭਾਟੀ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਸਾਰੀ ਅਰਦਾਸ ਕਿ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 197 ਅਧੀਨ ਵੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਗਲਤ ਧਾਰਣਾ ਜਾਂ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ।

28. ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਭਾਟੀ ਨੇ ਪੱਤਰ ਦਰਜ ਕਰਵਾਇਆ 21.12.2014 ਨੂੰ ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਮੁੱਖ ਚੌਕਸੀ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਭਾਰਤ ਦਾ, ਪੀਸੀ ਐਕਟ, 1988 ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਅਧੀਨ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਪਰੋਕਤ ਪੱਤਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

"ਮੁੱਖ

ਸਤਰਕਤਾ ਅਧਿਕਾਰੀਰਾਜ

ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ

ਸਤਰਕਤਾ ਵਿਭਾਗ,

ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਕੇਂਦਰ,

ਪੀ.ਬੀ.ਨੰ.12,

ਮੁੰਬਈ-400 021.

ਵਿਸ਼ਾ: ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਆਰ.ਸੀ.ਈ/6/2013 ਦੀ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ., ਬੀ.ਐਸ.&ਐਫ.ਸੀ., ਬੈਂਗਲੋਰਸਰ,

ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਆਰ.ਸੀ.ਈ/6/2013-ਬੀ.ਐਲ.ਆਰ. ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲੇ, ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਏ ਤੱਥ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।"

2. ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਫੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਸਮੱਗਰੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਬੂਤ:

(i) ਸ੍ਰੀ ਵੇਂਕਟਾ ਰਮਨਾ ਕਕਰਲਾ (1-4), ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ; ਮਿਸ ਸਵੇਨ ਜੀਨਟੈਕ ਲਿਮਿਟੇਡ, ਅਤੇ ਮਿਸ ਜੁਪਿਟਰ ਬਾਇਓਸਾਇੰਸ ਲਿਮਿਟੇਡ, ਸਿਕੰਦਰਾਬਾਦ; ਸ੍ਰੀ ਏ. ਸ੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਰੈੱਡੀ (4-2), ਸਹਾਇਕ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ, ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ, ਅਨੰਤਪੁਰ ਰੀਜਨਲ ਦਫ਼ਤਰ, ਅਨੰਤਪੁਰ, ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼; ਸ੍ਰੀ ਕੁੱਪਾ ਸ੍ਰੀਨਿਵਾਸ (4-3), ਮੁੱਖ ਮੈਨੇਜਰ & ਰਿਲੇਸ਼ਨਸ਼ਿਪ ਮੈਨੇਜਰ, ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ, ਅਨੰਤਪੁਰ, ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼; ਸ੍ਰੀ ਜੀ. ਲਾਲ (4-4), ਨੰ.10-2-71 & 272, ਰੋਡ ਨੰ.3, ਵੈਸਟ ਮਾਰੇਡਪੱਲੀ, ਸਿਕੰਦਰਾਬਾਦ, ਸ੍ਰੀ ਐਮ.ਕੇ ਰਵੀ (4-5), ਪੂਰਵ ਸਹਾਇਕ ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ, ਮਿਸ.ਜੁਪਿਟਰ ਬਾਇਓਸਾਇੰਸ ਲਿਮਿਟੇਡ, ਸਿਕੰਦਰਾਬਾਦ; ਸ੍ਰੀ ਈ. ਨਰਸਿੰਘਾ ਰੈੱਡੀ (4-6), ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਐਮ/ਐਸ ਰੂਟਸ ਮੈਡੀਕੇਅਰ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ, ਨੰ. 182, ਐਮ.ਸੀ.ਐਚ., ਭਗਤ ਨਗਰ ਕਾਲੋਨੀ, ਹੈਦਰਾਬਾਦ, ਸ੍ਰੀ ਪੀ.ਵੀ ਰਾਮਾ ਰਾਵ (4-10), ਪੂਰਵ ਵਿੱਚ ਸੀਨੀਅਰ ਐਕਜ਼ੀਕਿਊਟਿਵ ਅਕਾਉਂਟਸ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਐਮ/ਐਸ ਜੁਪਿਟਰ ਬਾਇਓਸਾਇੰਸਿਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ, ਸਿਕੰਦਰਾਬਾਦ, ਸ੍ਰੀ ਪੀ.ਗਿਰਧਾਰ ਗੌੜ (4-11), ਪੂਰਵ ਵਿੱਚ ਐਕਜ਼ੀਕਿਊਟਿਵ-ਅਕਾਉਂਟਸ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਐਮ/ਐਸ ਜੁਪਿਟਰ ਬਾਇਓਸਾਇੰਸਿਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ, ਸਿਕੰਦਰਾਬਾਦ, ਸ੍ਰੀ ਸੁੰਦਰ ਹਰੀ ਪ੍ਰਸਾਦ (4-12), ਪੂਰਵ ਵਿੱਚ ਐਕਜ਼ੀਕਿਊਟਿਵ-ਅਕਾਉਂਟਸ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਐਮ/ਐਸ ਜੁਪਿਟਰ ਬਾਇਓਸਾਇੰਸਿਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ, ਸਿਕੰਦਰਾਬਾਦ, ਸ੍ਰੀ ਐਮ. ਤੁਲਸੀ ਰਾਮ (4-13), ਪੂਰਵ ਵਿੱਚ ਮੈਨੇਜਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਐਮ/ਐਸ ਜੁਪਿਟਰ ਬਾਇਓਸਾਇੰਸਿਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ, ਸਿਕੰਦਰਾਬਾਦ, ਸ੍ਰੀ ਕੇ.ਏ.ਐਨ ਚੰਦਰ ਮੂਰਤੀ (4-14), ਪੂਰਵ ਵਿੱਚ ਅਕਾਉਂਟਸ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਐਮ/ਐਸ ਜੁਪਿਟਰ ਬਾਇਓਸਾਇੰਸ ਲਿਮਿਟੇਡ, ਹੈਦਰਾਬਾਦ, ਸ੍ਰੀ ਸ਼ਿਆਮ ਸੁੰਦਰ ਸੂਰੀ (4-15), ਮਾਲਕ

(ii) ਮੇਜਰ ਪੈਨਲਟੀ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਜੀ. ਸੁਰੇਸ਼, ਡਿਪਟੀ ਮੈਨੇਜਰ, ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ, ਯੇਰਗੁੰਟਾ (ਏ), ਕਡੱਪਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ, ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਖਿਲਾਫ ਨਿਯਮਿਤ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈ।

(iii) ਸ੍ਰੀ ਯੂ. ਸੁਦੀਕ ਕੁਮਾਰ (4-7), ਚੀਫ਼ ਮੈਨੇਜਰ, ਐਸ.ਬੀ.ਆਈ., ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਬ੍ਰਾਂਚ, ਕੋਟੀ, ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਕੇ.ਡੀ. ਮੇਨਨ, ਡੀ.ਜੀ.ਐਮ., ਐਸ.ਬੀ.ਆਈ., ਐਸ.ਏ.ਐਮ., ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸੈਂਟਰ, ਮੁੰਬਈ ਖਿਲਾਫ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ।

3. ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਏ. ਸ੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਰੈੱਡੀ (4-2), ਸਹਾਇਕ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ, ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਅਨੰਤਪੁਰ ਰੀਜਨਲ ਦਫਤਰ, ਅਨੰਤਪੁਰ, ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਕੁੱਪਾ ਸ੍ਰੀਨਿਵਾਸ (4-3), ਮੁੱਖ ਮੈਨੇਜਰ ਅਤੇ ਰਿਲੇਸ਼ਨਸ਼ਿਪ ਮੈਨੇਜਰ, ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਅਨਪਰਥੀ ਈਸਟ, ਗੋਦਾਵਰੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ, ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਭਿਯੋਗ ਲਾਉਣ ਲਈ ਸਕਸ਼ਮ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਨਿਵਾਰਣ ਐਕਟ, 1988 ਦੀ ਧਾਰਾ 19(1)(ਸੀ) ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ।

4. ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਖਿਲਾਫ ਵੱਡੀ ਸਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਲੇਖ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਮਸਵਦੇ ਨਾਲ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ, ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ, ਪੈਰਾ ਨੰਬਰ 2 (ਦੋ) ਵਿੱਚ ਉੱਲੇਖਿਤ ਹਨ; ਨਾਲ ਇੱਥੇ ਸਨਲਗਨ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਸਥਾਪਿਤ ਆਰ.ਡੀ.ਏ. ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਤਿਮਾਹੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਆਰ.ਡੀ.ਏ. ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਅੰਤਮ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਕਾਪੀ ਨਾਲ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

5. ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਗੁਪਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇ, ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੋਸ਼ਾਂ, ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ, ਜਾਂ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਉਪਰੋਕਤ

ਕਹੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਚੂੰਕਿ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੂੰ ਆਰ.ਟੀ.ਆਈ. ਐਕਟ,2005 ਅਧੀਨ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰ. ਐਫ. ਨੰ. 1/31/2011-ਆਈ.ਆਰ. ਮਿਤੀ 09.06.11 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਬਿਨੈਕਾਰ ਆਰ.ਟੀ.ਆਈ. ਐਕਟ, 2005 ਅਧੀਨ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਕਾਪੀ ਮੰਗਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

6. ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਇਸ ਦੇ ਸਨਲਗਨਾਂ ਸਮੇਤ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰਾਲਾ, ਆਰਥਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਭਾਗ, ਬੈਂਕਿੰਗ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਜੌਇੰਟ ਸਕੱਤਰ, ਜੀਵਨ ਦੀਪ ਬਿਲਡਿੰਗ, ਸੰਸਦ ਮਾਰਗ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਤਰਕਤਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸਤਰਕਤਾ ਭਵਨ, ਜੀ.ਪੀ.ਓ. ਕੰਪਲੈਕਸ, ਬਲਾਕ-ਆਈ, ਆਈ.ਐਨ.ਏ., ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਅਗਾਊ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

7. ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜੇ ਲੋੜ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਸਮਝਾਉਣ ਲਈ ਬੁਲਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਲਈ ਵੀ।

8. ਅਭਿਯੋਜਨ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਨਾਮ ਜੋ ਕੇਸ ਨਾਲ ਪਰਿਚਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਦਸਤਖਤਾਂ ਅਤੇ ਮਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਦਫ਼ਤਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਭਿਯੋਜਨ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਰਗੀਕਰਣ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅੰਸ਼ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਪ੍ਰਤੀਆਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

9. ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਾਲ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮੀ,

(ਡਾ. ਸੂਰਿਆ ਥੈਂਕਪਨ

ਸ਼ਾਖਾ ਦਾ ਮੁਖੀ

ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ., ਬੀ.ਐਸ.&ਐਫ.ਸੀ.,

ਬੈਂਗਲੋਰ)"

29. ਉਪਰੋਕਤ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਿਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 197 ਦਾ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

30. ਉਪਰੋਕਤ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਏ.ਐਸ.ਜੀ. ਨੇ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਬੈਂਕ (ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1) ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ

31. ਮਿਸਟਰ ਸਿਧਾਰਥ ਸੰਗਲ, ਜੋ ਬੈਂਕ ਲਈ ਵਕੀਲ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ, ਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੀ.ਸੀ. ਐਕਟ, 1988 ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਤੋਂ ਛੁੱਟਕਾਰਾ ਮੰਗਣ ਵਾਲੀ ਅਰਜ਼ੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਤੋਂ ਛੁੱਟਕਾਰਾ ਮੰਗਣ ਵਾਲੀ ਉਸਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਲੱਡ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਮਿਤੀ 26.07.2022 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

32. ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਹੋਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਚੁਕਾਈ ਗਈ ਆਦੇਸ਼ ਮਿਤੀ 20.06.2022 ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਿਤੀ 13.02.2015 ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੁਆਰਾ, ਪੀ.ਸੀ. ਐਕਟ, 1988 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਧੀਨ ਅਭਿਯੋਜਨ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨੂੰ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮਿਤੀ 11.04.2015 ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੁਆਰਾ ਪੀ.ਸੀ. ਐਕਟ, 1988 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਧੀਨ ਅਭਿਯੋਜਨ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਦੰਡਨੀਯ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮੰਗੀ ਜਾਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

33. ਸੀਬੀਆਈ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਹੋਰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੀਬੀਆਈ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੀਬੀਆਈ ਦਾ ਲਗਾਤਾਰ ਰੁਖ ਇਹ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਆਈਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਦੰਡਨੀਯ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਸ਼ਨ ਲਈ ਕ੍ਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 197 ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਪੂਰਵ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਬੰਧਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।

34. ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਗਲਤ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ਮੁਕਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ, ਅੰਤਤਃ, ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ 'ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਚੇਤਾਵਨੀ' ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 420, 468, 471 ਜਾਂ 120-ਬੀ ਦੀਆਂ ਨਹੀਂ ਸਨ।

35. ਇਹ ਵੀ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਦੋਸ਼ ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਆਧਾਰਿਤ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਤੋਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਖਿਲਾਫ ਫੌਜਦਾਰੀ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।

36. ਆਖਰ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕੁਝ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਗੱਲ ਕਹੀ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਕ੍ਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 197 ਦੀ ਸਾਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕ੍ਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 197 ਕੇਵਲ ਉਹਨਾਂ 'ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਸੇਵਕਾਂ' 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ 'ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਹਟਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ' ਅਤੇ ਹੋਰ 'ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਸੇਵਕਾਂ' 'ਤੇ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਐਸ. ਕੇ. ਮਿਗਲਾਨੀ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (ਐਨ.ਸੀ.ਟੀ. ਦਿੱਲੀ), ਜੋ ਕਿ (2019) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 111 ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀਕ੍ਰਿਤ ਬੈਂਕ ਦਾ ਮੈਨੇਜਰ ਭਾਵੇਂ ਇੱਕ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਸੇਵਕ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਹਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਕ੍ਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 197 ਅਧੀਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।

ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ

37. ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਉਪਸਥਿਤ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦੇ ਹਨ: ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਰਿਪੋਰਟਸ [2023] 12 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ.

(i) ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਸਹਾਇਕ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ, ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਓਵਰਸੀਜ਼ ਬੈਂਕ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਉਸ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਤੋਂ ਹਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਿ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 197 ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ?

(ii) ਕੀ ਖਾਸ ਅਦਾਲਤ (ਸੀਬੀਆਈ) ਲਈ ਆਈਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯਾਬ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਖਿਲਾਫ਼ ਅਗਾਂਹ ਵਧਣਾ ਸੰਭਵ ਹੈ ਬਾਵਜੂਦ ਇਸ ਦੇ ਕਿ ਪੀਸੀ ਐਕਟ, 1988 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਖਿਲਾਫ਼ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾ ਮਿਲਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ?

ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 197

38. ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 197 ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:

197. ਜੱਜਾਂ ਅਤੇ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਸੇਵਕਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਸ਼ਨ—

(1) ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਕਿ ਜੱਜ ਜਾਂ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਜਾਂ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਸੇਵਕ ਹੈ ਜਾਂ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਤੋਂ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਹਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਉਸ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਅਧਿਕਾਰਿਕ ਡਿਊਟੀ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਜਾਂ ਨਿਭਾਉਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਉਸ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਸੰਜਣ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਜਦ ਤੱਕ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾ ਮਿਲ ਜਾਵੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲੋਕਪਾਲ ਅਤੇ ਲੋਕਾਯੁਕਤਾਸ ਐਕਟ, 2013 (1 ਆਫ਼ 2014)—

(a) ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕਿ ਰੁਜ਼ਗਾਰ 'ਤੇ ਹੈ ਜਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਮੇਂ ਦੇ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ;

(b) ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕਿ ਰੁਜ਼ਗਾਰ 'ਤੇ ਹੈ ਜਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਮੇਂ ਦੇ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦਾ:

ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਥੇ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 356 ਦੀ ਉਪਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਲਾਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਧਾਰਾ (b) ਵਿੱਚ ਉਲਲੇਖਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂਵਾਦੀ ਅਪਰਾਧ, ਧਾਰਾ (a) ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ "ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ" ਵਿੱਚ ਆ ਰਹੇ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ "ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ" ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।

ਵਿਆਖਿਆ.—ਸ਼ੱਕਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਐਲਾਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸਰਕਾਰੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ (1860 ਦੀ 45) ਦੀ ਧਾਰਾ 161, ਧਾਰਾ 165, ਧਾਰਾ 165ਏ, ਧਾਰਾ 109 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 467, ਧਾਰਾ 468, ਧਾਰਾ 469 ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

(2) ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਨਹੀਂ ਲਵੇਗੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਘ ਦੇ ਸਸ਼ਸਤਰ ਬਲਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਿਕ ਫਰਜ਼ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਬਿਨਾਂ।

(3) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਰਗ ਜਾਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਬਲਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਬਰਕਰਾਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਚਾਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦਿਸ਼ਤ ਹੋਵੇ, ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਉਹ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਣ, ਅਤੇ ਉਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ "ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ" ਦੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ "ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ" ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਪਰਿਵਰਤਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।

(3A) ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੱਲ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਨਹੀਂ ਲਵੇਗੀ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਲ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਜੋ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਬਰਕਰਾਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਚਾਰਜ ਹੋਏ ਹੋਣ ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਿਕ ਫਰਜ਼ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਣ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 356 ਦੀ ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਲਾਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਬਿਨਾਂ।

(3B) ਇਸ ਕੋਡ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੱਲ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਐਲਾਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ 'ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਸੂਚਨਾ, 20 ਅਗਸਤ, 1991 ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1991 (1991 ਦਾ 43), ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 356 ਦੀ ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਲਾਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਵੈਧ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ [...]

(4) ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਜੱਜ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਜਿਸ ਅਪਰਾਧ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ, ਅਤੇ ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਨਿਰਦਿਸ਼ਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਅਗੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ।

39. ਕਾਨੂੰਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਆਪਣੀ 41ਵੀਂ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਹੈ:

"15.23. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 197 ਹੁਣ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਇਹ ਕੇਵਲ ਉਸ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵੰਟ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵੰਟ ਵਜੋਂ ਦਫਤਰ ਸੰਭਾਲ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਰਿਟਾਇਰਡ, ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਚੁੱਕਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਛੱਡ ਚੁੱਕਾ ਹੋਵੇ..... ਸਾਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵੰਟ ਦੀ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਉਤਨੀ ਹੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਹੈ ਜਿੰਨੀ ਕਿ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਕੋਈ ਨਿੱਜੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਗਿਲੇ-ਸ਼ਿਕਵੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਹੈ, ਉਹ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦ ਤੱਕ ਕਿ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵੰਟ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰਿਕ ਅਹੁਦਾ ਨਾ ਛੱਡ ਦੇਵੇ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਇੱਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਏ। ਸੈਕਸ਼ਨ 197 ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਅਸਲੀ ਔਚਿਤਯ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਬੇਵਜ੍ਹਾ ਜਾਂ ਤੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵੈਂਟ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਸ਼ਨ ਦੀ ਉਚਿਤਤਾ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।"

40. ਸੀਆਰ ਪੀਸੀ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 197 ਅਨੁਸਾਰ, ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਹੈ ਜਾਂ ਸੀ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵੰਟ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਦਫਤਰ ਤੋਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਹੀ ਹਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਿਕ ਫਰਜ਼ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਂਦਿਆਂ ਜਾਂ ਨਿਭਾਉਣ ਦੇ ਦਿਖਾਵੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਸੰਜ੍ਞਾਨ ਨਹੀਂ ਲੈਣਗੀ, ਸਿਵਾਏ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ।

41. ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 197 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਸ਼ਨ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਿਥੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਹੈ ਜਾਂ ਸੀ ਜੱਜ ਜਾਂ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਜਾਂ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵੰਟ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਦਫਤਰ ਤੋਂ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਹੀ ਹਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਿਕ ਫਰਜ਼ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਂਦਿਆਂ ਜਾਂ ਨਿਭਾਉਣ ਦੇ ਦਿਖਾਵੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 311 ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਜੋ ਕੇਂਦਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੀ ਕਿਸੇ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੈ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਸਿਵਲ ਪੋਸਟ ਨੂੰ ਧਾਰਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਉਸ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਹਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਨਿਸਕਰਸ਼ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 197 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕੇਵਲ ਉਹਨਾਂ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵੰਟਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵੰਟ ਨੂੰ ਨਹੀਂ।

42. 'ਸੈਂਕਸ਼ਨ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ CrPC ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 'ਸੈਂਕਸ਼ਨ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ ਅਰਥ ਇਸ ਹੇਠਾਂ ਹੈ:—

"ਵੈਬਸਟਰ ਦੀ ਤੀਜੀ ਨਵੀਂ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼: ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਪਸ਼ਟ ਆਗਿਆ ਜਾਂ ਮਾਨਤਾ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਵੈਧਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ; ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਜੋ

ਅਧਿਕਾਰਤ, ਪੁਸ਼ਟੀ ਜਾਂ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਨਿਊ ਲੈਕਸੀਕਨ ਵੈਬਸਟਰ ਦੀ ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼: ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਪਸ਼ਟ ਆਗਿਆ।

ਦ ਕੰਸਾਈਸ ਆਕਸਫੋਰਡ ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼: ਕਿਸੇ ਕਾਰਵਾਈ ਆਦਿ ਨੂੰ ਰਵਾਇਤ ਜਾਂ ਪਰੰਪਰਾ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਉਤਸ਼ਾਹਨਾ; ਸਪਸ਼ਟ ਆਗਿਆ, ਕਾਨੂੰਨ ਆਦਿ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਜਾਂ ਮਾਨਤਾ; ਕਿਸੇ ਕਾਰਵਾਈ ਆਦਿ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ, ਸਮਰਥਨ ਜਾਂ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇਣਾ।

ਸਟਰਾਉਡ ਦੀ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼: ਸੈਂਕਸ਼ਨ ਨਾ ਸਿਰਫ ਪੂਰਵ ਮਾਨਤਾ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ; ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਮਾਨਤਾ ਵੀ ਹੈ।

ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਫਰੇਜ਼: 'ਸੈਂਕਸ਼ਨ' ਕਿਰਿਆ ਦਾ ਸ਼ਬਦ 'ਅਧਿਕਾਰਤ' ਤੋਂ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਸ਼ੇਡ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਸਹਿਮਤੀ, ਸਮਰਥਨ; ਪੁਸ਼ਟੀ ਜਾਂ ਮਾਨਤਾ। ਸ਼ਬਦ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਰਾਮਨਾਥ ਅਯਰ ਦੁਆਰਾ ਲਾਅ ਲੈਕਸੀਕਨ: ਪੂਰਵ ਮਾਨਤਾ ਜਾਂ ਮਾਨਤਾ।"

43. 78 ਕਾਰਪਸ ਜੁਰਿਸ ਸੈਕੰਡਮ ਵਿੱਚ ਪੇਜ 579 'ਤੇ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਸੰਜਣਾ ਅਤੇ ਕਿਰਿਆ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਅਰਥ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਸੰਜਣਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਸਜ਼ਾ ਜਾਂ ਦੰਡ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਸਾਧਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਅਤੇ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਰਿਆ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ 'ਸੈਂਕਸ਼ਨ' ਨੂੰ ਸਹਿਮਤੀ, ਸਮਰਥਨ, ਪੁਸ਼ਟੀ ਜਾਂ ਮਾਨਤਾ ਦੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। U.S. ਬਨਾਮ ਟਿਲਿੰਗਸ਼ਾਸਟ D.D, ਜੋ ਕਿ 55 F.2d 279 'ਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ 'ਸਪਸ਼ਟ ਮਾਨਤਾ ਦੇ ਇਜ਼ਹਾਰ' ਤੋਂ ਘੱਟ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਸ਼ੱਕੀ ਹੈ। CrPC ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 197 ਵਿੱਚ, 'ਸੈਂਕਸ਼ਨ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਕਿਰਿਆ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੋਵੇਗਾ ਸਹਿਮਤੀ, ਸਮਰਥਨ ਜਾਂ ਮਾਨਤਾ।

44. ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਸੈਂਕਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 216 ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਜਾਂ ਇਸਨੂੰ ਜੋੜਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਬਦਲੇ ਜਾਂ ਜੋੜੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਪਿਛਲੀ ਸੈਂਕਸ਼ਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਸੈਂਕਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਤੱਕ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਬ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹੀ ਤੱਥਾਂ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਬਦਲੇ ਜਾਂ ਜੋੜੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੈਂਕਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਗੱਲ ਪ੍ਰਾਈਵੀ ਕੌਂਸਲ ਵੱਲੋਂ ਗੋਕੁਲਚੰਦ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਦਾਸ ਮੋਰਾਰਕਾ ਬਨਾਮ ਕਿੰਗ, ਜੋ ਕਿ AIR 1948 PC 82 ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਪੈਰਾ 9 ਵਿੱਚ ਪੰਨਾ 85 ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਸ਼ਾਹਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ—

“... ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਟ ਕਰਨ ਲਈ ਸੈਂਕਸ਼ਨ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਮਾਮਲਾ ਹੈ; ਇਹ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਸ਼ਨ ਦੇ ਆਰੰਭ ਲਈ ਇੱਕ ਪੂਰਵ ਸ਼ਰਤ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੈਂਕਸ਼ਨ ਦੇਣ ਜਾਂ ਨਾ ਦੇਣ ਦਾ ਸੰਪੂਰਣ ਵਿਵੇਕ ਹੈ। ਉਹ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਸੀ, ਸਿਰਫ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਲਈ ਚਿੰਤਤ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿ ਸਬੂਤ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਖਿਲਾਫ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਮਾਮਲਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ...”

45. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਓਵਰਸੀਜ਼ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਹਾਇਕ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀਕ੍ਰਿਤ ਬੈਂਕ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀਕ੍ਰਿਤ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਇੱਕ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਸੇਵਕ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 197 ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 197 ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਸੇਵਕ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸੈਂਕਸ਼ਨ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਜਾਂ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਹਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਗੱਲ ਵਿਵਾਦਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਜਿਹੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਥੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸੈਂਕਸ਼ਨ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਜਾਂ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਹਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ

ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਸੇਵਕ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 197 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

46. ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀਕ੍ਰਿਤ ਬੈਂਕ ਦਾ ਮੈਨੇਜਰ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 197 ਦਾ ਲਾਭ ਮੰਗ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਰੇਸ ਇੰਟੇਗਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੇ. ਚ. ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਨਾਮ ਐਸ.ਜੇ. ਫਰਜ਼ੰਦਾਰ ਦਾਦੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ (1987) 2 SCC 52, ਵਿੱਚ ਇਸੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀਕ੍ਰਿਤ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਸੇਵਕ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 197 ਅਧੀਨ ਸੈਂਕਸ਼ਨ ਦੀ ਲੋੜ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਸ਼ਨ ਦੀ ਮੈਂਟੇਨੇਬਿਲਿਟੀ ਦੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ... ਮੈਟਰੋਪੋਲਿਟਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਵੱਲੋਂ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਨੂੰ ਵੀ ਇੱਕੋ ਹੀ ਕਿਸਮਤ ਮਿਲੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀਕ੍ਰਿਤ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਇੱਕ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਸੇਵਕ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 197 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪੈਰਾ 6 ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ: (SCC p. 54)

"6. ਇਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਤੋਂ ਸਾਫ ਜਾਹਿਰ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੈਕਸ਼ਨ ਕੇਵਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਕ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਹਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਗੱਲ ਵਿਵਾਦਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਜਿਹੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਬਿਨਾਂ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਹਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਕ ਹੈ ਫਿਰ ਵੀ ਸੈਕਸ਼ਨ 197 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ।"

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

47. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕੇ. ਚ. ਪ੍ਰਸਾਦ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਐਸ.ਕੇ. ਮਿਗਲਾਨੀ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਬੜੌਦਾ, ਫਰੀਦਾਬਾਦ ਬ੍ਰਾਂਚ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੈਨੇਜਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਹਾਊਸਿੰਗ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵੱਲੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਖਿਲਾਫ ਲਿਖਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਕੋਟਲਾ ਮੁਬਾਰਕਪੁਰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਨੇ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 201, 409, 419, 420, 467, 468, 471 ਅਤੇ 120-ਬੀ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕੀਤੀ। ਅਭਿਯੋਗ ਦਾ ਕੇਸ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਕੇ ਇੱਕ ਨਕਲੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫਲੈਟ ਦੀ ਕੀਮਤ ਨੂੰ 1.066 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘਟਾ ਕੇ 7.77 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਕਈ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਐਸੀਐਮਐਮ, ਸਾਕੇਤ ਕੋਰਟ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਕਹਿੰਦਾ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀਕ੍ਰਿਤ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਮੈਨੇਜਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੌਕਰੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਸੈਕਸ਼ਨ 197 ਦੇ ਅਧੀਨ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲੈਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੀ।

48. ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 197 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਨੁਪਾਲਨਾ ਦੀ ਕਮੀ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਚੀਫ਼ ਮੈਟਰੋਪੋਲਿਟਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ (ਦੱਖਣੀ), ਸਾਕੇਤ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਮੁਕਤੀ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮਾਮਲਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਿਆ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੈਰਾ 10 ਅਤੇ 12 ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ: "10. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀਕ੍ਰਿਤ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਮੈਨੇਜਰ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਸੈਕਸ਼ਨ 197 ਅਧੀਨ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸੀ.ਐਮ.ਐਮ. ਨੇ ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਮਤ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਕ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਹਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਸੈਕਸ਼ਨ 197 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਹ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੀ.ਐਮ.ਐਮ. ਨੂੰ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਖਿਲਾਫ ਲਗਾਏ ਗਏ ਕਾਰਜ ਅਧਿਕਾਰਤ ਫਰਜ਼ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।"

x x x x x x x x x x x x x x x x x x x x x x x x x x x x x x x x x x x x x x x x x x x x

"49. ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਬੈਂਕਿੰਗ ਖੇਤਰ ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 12 ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਦਾ ਇੱਕ ਅੰਗ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬੈਂਕਿੰਗ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1949 ਦੀ ਧਾਰਾ 46ਏ ਦੇ ਵਰਤੂੰ ਨਾਲ, ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪੀਸੀ ਐਕਟ, 1988 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਲਈ ਇੱਕ "ਲੋਕ ਸੇਵਕ" ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸੇ ਨੂੰ ਆਈਪੀਸੀ ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਮਾਨ ਲਈਏ ਕਿ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਈਪੀਸੀ ਸੈਕਸ਼ਨ ਲਈ ਵੀ ਇੱਕ "ਲੋਕ ਸੇਵਕ" ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਵੀ ਕ੍ਰਿਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 197 ਅਧੀਨ ਉਪਲਬਧ ਸੁਰੱਖਿਆ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ, ਕ੍ਰਿਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 197 ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ।"

50. ਅਫਸੋਸ ਨਾਲ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵੀ ਉਪਰੋਕਤ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਅਣਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਰੱਖਿਆ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਅਧਿਕਾਰਤ ਫਰਜ਼ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਵਿੱਚ ਸਨ।"

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1 ਅਨੁਸਾਰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 2

51. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਿੱਖਿਆ ਵਕੀਲ ਨੇ ਜੋਰਦਾਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਪੀਸੀ ਐਕਟ, 1988 ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਅਧੀਨ ਇਕ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾ ਮਿਲਣ ਕਾਰਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਆਈਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਤੋਂ ਛੁੱਟਕਾਰਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

52. ਪੀਸੀ ਐਕਟ, 1988 ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ:

"19. ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਲਈ ਪਿਛਲੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।—

(1) ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸੰਜਣਾ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕੇਗੀ ਜੋ ਧਾਰਾਵਾਂ 7, 11, 13 ਅਤੇ 15 ਅਧੀਨ ਦੰਡਨੀਯ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਕ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਦੇ ਕਿ ਪਿਛਲੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਜਾਂ ਲੋਕਪਾਲ ਅਤੇ ਲੋਕਾਯੁਕਤਾਸ ਐਕਟ, 2013 (1 ਦੇ 2014) ਵਿੱਚ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ—

(a) ਉਸ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਜਾਂ ਉਸ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਦਫਤਰ ਤੋਂ ਹਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨੌਕਰੀ 'ਤੇ ਸੀ, ਉਸ ਸਰਕਾਰ ਦੀ;

(b) ਉਸ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਜਾਂ ਉਸ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਦਫਤਰ ਤੋਂ ਹਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨੌਕਰੀ 'ਤੇ ਸੀ, ਉਸ ਸਰਕਾਰ ਦੀ;

(c) ਉਸ ਦੇ ਦਫਤਰ ਤੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ:

ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਬੇਨਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰ ਜਾਂ ਇਕ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸੰਜਣਾ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ—

(i) ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਬਾਰੇ ਇਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾ ਚੁੱਕਾ ਹੋਵੇ ਜਿਸ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਕ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ; ਅਤੇ

(ii) ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1973 (2 ਆਫ 1974) ਦੀ ਧਾਰਾ 203 ਅਧੀਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਗੂ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਕ ਖਿਲਾਫ ਅਭਿਯੋਗ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ:

ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਲੋਂ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ, ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬਿਨਾਂ ਸਬੰਧਤ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਕ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਕ ਨੂੰ ਅਭਿਯੋਗ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰੇਗੀ:

ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਕ ਦੇ ਅਭਿਯੋਗ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਮੰਗ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇਗੀ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਅਵਧੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ:

ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਭਿਯੋਗ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਤਾਂ ਲਿਖਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਜਿਹੀ ਅਵਧੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਲਈ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:

ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਕ ਦੇ ਅਭਿਯੋਗ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਤੈਅ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਲੱਗੇ:

ਵਿਆਖਿਆ.—ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, "ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਕ" ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ—

(a) ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਦੌਰਾਨ ਦਫ਼ਤਰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ; ਜਾਂ

(b) ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਦੌਰਾਨ ਦਫ਼ਤਰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੌਰਾਨ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਦਫ਼ਤਰ ਰੱਖ ਰਿਹਾ ਹੈ।

(2) ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਇਹ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦੀ ਪਿਛਲੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਅਜਿਹੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਉਸ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਜਦੋਂ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੁੰਦਾ।

(3) ਫੌਜਦਾਰੀ ਤਰੀਕਾ ਕਾਨੂੰਨ, 1973 (2 ਦੇ 1974) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੱਲ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ,—

(a) ਕਿਸੇ ਵੀ ਖਾਸ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਖੋਜ, ਸਜ਼ਾ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਲਤੀ, ਛੱਡਤ ਜਾਂ ਅਨਿਯਮਿਤਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ, ਪੁਸ਼ਟੀ ਜਾਂ ਸੋਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉਲਟਿਆ ਜਾਂ ਬਦਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਨਾਲ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਨਸਾਫ਼ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਹੋਈ ਹੈ;

(b) ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਲਤੀ, ਛੱਡਤ ਜਾਂ ਅਨਿਯਮਿਤਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੋਕਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ ਜੋ ਅਧਿਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਹੈ; ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਗਲਤੀ, ਛੱਡਤ ਜਾਂ ਅਨਿਯਮਿਤਤਾ ਨੇ ਇਨਸਾਫ਼ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਵਿੱਚ ਨਤੀਜਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ;

(c) ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੂਰਵ-ਨਿਰਣਾਇਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ, ਮੁਕੱਦਮੇ, ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(4) ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਅਧੀਨ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਲਤੀ, ਛੱਡਤ ਜਾਂ ਅਨਿਯਮਿਤਤਾ ਨੇ ਇਨਸਾਫ਼ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਵਿੱਚ ਨਤੀਜਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇਗੀ ਕਿ ਕੀ ਐਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਠਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

ਵਿਆਖਿਆ।— ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ,—

(a) ਗਲਤੀ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ;

(b) ਅਭਿਯੋਗ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਅਭਿਯੋਗ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਜਾਂ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਲੋੜ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।"

53. ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 197 ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਉਸ ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ "ਉਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਿਕ ਫਰਜ਼ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ" ਜਦਕਿ, ਪੀਸੀ ਐਕਟ, 1988 ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਉਹ ਹਨ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਿਕ ਫਰਜ਼ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੇ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਦਾਅਵੇ ਵਾਲੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮਾਂ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨੇ ਜਾ ਸਕਦੇ।

54. ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਅਤੇ ਪੀ.ਸੀ. ਐਕਟ, 1988 ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਵੱਖਰੇ ਅਤੇ ਭਿੰਨ ਹਨ। ਇਹ ਵਿਚਾਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯਾਬ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਪੀ.ਸੀ. ਐਕਟ, 1988 ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯਾਬ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

55. ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਖਿਲਾਫ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਲਈ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਟ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸੈਂਕਸ਼ਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਪੀ.ਸੀ. ਐਕਟ, 1988 ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸੈਂਕਸ਼ਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ।

56. ਇਕਬਾਲਚੰਦ ਮਲਾਪਾਤਰਾ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ (1998) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 411, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ:

"...ਸੈਂਕਸ਼ਨ ਜੋ ਸੈਕਸ਼ਨ 197 ਦੇ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਕ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜੋ 'ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਅਧਿਕਾਰਿਕ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਨਿਰਵਾਹ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਰਵਾਹ ਕਰਨ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਹੈ', ਜਦਕਿ ਪੀ.ਸੀ. ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਉਹ ਹਨ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਿਕ ਡਿਊਟੀਆਂ ਦੇ ਨਿਰਵਾਹ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਯਹਾਂ ਤੱਕ ਕਿ ਦਾਅਵੇ ਨਾਲ ਵੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮਾਂ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨੇ ਜਾ ਸਕਦੇ। ਸੰਸਦ ਨੇ ਫਰਕ ਨੂੰ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਪਿਛਲੇ ਪੀ.ਸੀ. ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਕੋਡ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 197 ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਦਲਾਅ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕੋਈ ਵੀ ਬਦਲਾਅ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਨਵੇਂ ਪੀ.ਸੀ. ਐਕਟ, 1988 ਵਿੱਚ ਸਮਾਨ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ..."

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

57. ਵਿੱਚ ਲਾਲੂ ਪ੍ਰਸਾਦ ਉਰਫ਼ ਲਾਲੂ ਪ੍ਰਸਾਦ ਯਾਦਵ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਹੈ (2007) 1 SCC 4 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ:

"10. ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 197 ਅਤੇ ਪੀ.ਸੀ. ਐਕਟ, 1988 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 19 ਵਿਚਾਰਧਾਰਾਤਮਕ ਵੱਖਰੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਕਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੈਂਕਸ਼ਨ ਦੀ ਕੁਦਰਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੂ ਘੱਟ ਜਾਂ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ। ਉਲਟਾ, ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 197 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਅਤੇ ਮੂਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣਨ ਲਈ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਕੰਮ ਦਾ ਡਿਊਟੀਆਂ ਦੇ ਨਿੱਰਵਾਹ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸੰਬੰਧ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 19 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਅਜਿਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।" (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

58. ਇਸ ਲਈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪੀ.ਸੀ. ਐਕਟ, 1988 ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯਾਬ ਅਪਰਾਧਾਂ ਤੋਂ ਛੁੱਟਕਾਰਾ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ, ਉਸ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

59. ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਅੰਗੂਠੇ ਦਾ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਖਾਸ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਪੀ.ਸੀ. ਐਕਟ, 1988 ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਅਧੀਨ ਪਿਛਲੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਇੱਕੋ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸ਼ਰਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੇ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵੈਂਟ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣ ਲਈ ਚਾਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿੱਚ ਪੀ.ਸੀ. ਐਕਟ, 1988 ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯਾਬ ਅਪਰਾਧਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ (ਯਾਨੀ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ.) ਅਧੀਨ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਜੀਦਗੀ ਨਾਲ ਜਾਂਚਣਾ ਪਵੇਗਾ, ਸਮਝ ਵੇਲੇ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪੈਣ 'ਤੇ, ਬਾਅਦ ਦੇ ਪੜਾਅਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ) ਕਿ ਕੀ ਕਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 197 ਅਧੀਨ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਪੀ.ਸੀ. ਐਕਟ, 1988 ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨਿਕ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਅਤੇ ਕਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 197 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੌਲਿਕ ਫਰਕ ਹੈ। ਪੀ.ਸੀ. ਐਕਟ, 1988 ਅਧੀਨ ਸਿਰਫ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਪਬਲਿਕ ਸਰਵੈਂਟ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਆਮ ਦੰਡ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵੈਂਟ ਖਿਲਾਫ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਕਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 197 ਅਧੀਨ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਲੋੜ (ਜਾਂ ਨਾ-ਲੋੜ) ਤੱਥਾਨਕ ਪਹਿਲੂਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਰੀਖਣ ਹੈ "ਨੈਕਸਸ" ਜਾਂ ਸੰਬੰਧ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵੈਂਟ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਜਾਂ ਛੱਡ-ਚੁਕ ਦੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਿਕ ਫਰਜ਼ ਵਿੱਚ। ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯਾਬ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨਾ ਕਦੇ ਵੀ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵੈਂਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਿਕ ਫਰਜ਼ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਕਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 197 ਅਧੀਨ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਸਰਲ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਹੈ। "ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਤੇ ਯਕੀਨੀ ਪਰੀਖਣ", ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਜਾਂ ਨਾ ਕਰਨ ਨੇ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵੈਂਟ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਿਕ ਫਰਜ਼ ਦੀ ਉਪੇਕਸ਼ਾ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣਾਇਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹ "ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ ਦੀ ਹੱਦ ਤੋਂ ਬਾਹਰ" ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਜੇ ਦੋਸ਼ੀ ਕੰਮ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਿਕ ਫਰਜ਼ ਦੇ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ "ਉਚਿਤ ਸੰਬੰਧ" ਹੈ, ਤਾਂ ਕਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 197 ਦੀ ਰਾਖੀ ਛਤਰੀ ਨੂੰ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰਿਕ ਫਰਜ਼ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਪਰਦਾ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਨਾ ਜਾਵੇ।

60. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹਾਂਗੇ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਪੀਸੀ ਐਕਟ, 1988 ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਪਿੱਛੇ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜੀ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਮਾਮਲਾ ਲਵੋ ਜਿਥੇ, ਸੈਕਸ਼ਨ 19 ਅਧੀਨ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਇਸ ਲਈ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮਾ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਜਾਂ ਤੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਹਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਫਿਰ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕੀ ਅਸਰ ਹੋਵੇਗਾ? ਕੀ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੀਸੀ ਐਕਟ, 1988 ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਹੈ ਪਰ ਆਈਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਇਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ? ਅਸੀਂ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜਾ ਰਹੇ ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮਾ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਜਾਂ ਤੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜੋ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ ਉਹ

ਮਹਿਜ਼ ਜ਼ਰੂਰੀ ਡਿਊਟੀਆਂ ਦੇ ਨਿਰਵਾਹ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਅਨਿਯਮਿਤਤਾਵਾਂ ਹਨ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਅਨਿਯਮਿਤਤਾਵਾਂ ਆਈਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੋ ਅਸੀਂ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਜਾਂਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

61. ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ਹੀ ਉਚਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate